

Children in Alcoholic Families

Bożena Matyjas

Jan Kochanowski University in Kielce, Kielce, Poland

ABSTRACT

This article involves theoretical and empirical approach to the issue of children raised in alcoholic families. Theoretical part of the study discusses the research findings concerning family situation and begins with clarification of the term alcoholic (dysfunctional) family. Then, the author describes profiles of families affected by alcoholism, as well as forms of support for children of alcohol-addicted parents. Empirical part of the article reviews problems related to school performance. The aim of the author's research was to discover conditions of alcoholic families and school performance of 3rd-5th-years students coming from such families (of the total number 199 students surveyed, a group of 32 was specified). The respondents were inquired into school results and conduct, involvement in lessons, their interests and attitude towards their peers. The research was conducted in 2009, in 3 primary schools in Kielce. During the research a method of survey was applied based on the author's questionnaire form addressed to the students. Moreover, psychologists employed in these schools were interviewed. The research findings prove poor condition of children from alcohol-affected families. The conclusions coincide with those presented in specialist literature. Children of alcoholic parents display numerous visible problems (e.g. inappropriate behaviour, aggression), as well as hidden ones (e.g. low self-esteem); they manifest social and interdisciplinary difficulties. They also have learning difficulties and receive poor marks at school.

Key words: children, alcoholic family, school performance, forms of child support.

Dziecko rodziny alkoholowej w szkole

Bożena Matyjas

Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Kochanowskiego, Kielce, Polska

STRESZCZENIE

Artykuł ma charakter teoretyczno-empiryczny. Rozważania teoretyczne dotyczą dziecka z rodziny alkoholowej w przeglądzie badań. Rozpoczęto je od wyjaśnienia terminu rodzina alkoholowa (dysfunkcyjna), charakterystyki rodzin dotkniętych alkoholizmem oraz form pomocy udzielanej dzieciom z rodzin alkoholowych.

Część empiryczna dotyczy funkcjonowania dziecka z rodziny alkoholowej w szkole. Celem badań własnych było zapoznanie się ze specyfiką funkcjonowania rodzin alkoholowych oraz sytuacją szkolną dzieci-uczniów klas IV-VI pochodzących z tego typu rodzin (z liczby 199 wszystkich badanych uczniów wyłoniono 32 osobowa grupę). Pytano ich m.in. o wyniki w nauce, oceny z zachowania, aktywność na lekcjach, zainteresowania, stosunek do rówieśników. Badania przeprowadzane zostały w 2009 roku w 3 wybranych szkołach podstawowych na terenie Kielc. Metoda badań to sondaż diagnostyczny w ramach którego wykorzystano autorską ankietę dla uczniów i wywiad z pedagogami szkolnymi pracującymi w tych szkołach.

Otrzymane wyniki badań dowodzą, że obraz dzieci w rodzinie i szkole nie przedstawia się korzystnie. Wnioski z badań są zbieżne z tymi w literaturze przedmiotu. Dzieci alkoholików ukazują wiele uzewnętrzniowanych problemów (m.in. zaburzenia zachowania, agresywność) a także uwewnętrzniowanych (m.in. niskie poczucie własności wartości), liczne społeczne i interdyscyplinarne trudności. Mają problemy w nauce, osiągają niższe oceny.

Słowa kluczowe: dziecko, rodzina alkoholowa, sytuacja szkolna, formy pomocy dziecku.